

БУЛГАН АЙМГИЙН
ЗАСАГ ДАРГЫН ДЭРГЭДЭХ
СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС

БУЛГАН АЙМГИЙН НИЙГЭМ ЭДИЙН ЗАСГИЙН байдал

Monthly bulletin of **STATISTICS**

2018

www.bulgan.nso.mn

СТАТИСТИК МЭДЭЭЛЛИЙГ ХЭРХЭН АВАХ ВЭ?

www.1212.mn
СТАТИСТИКИЙН МЭДЭЭЛЛИЙН
НЭГДСЭН САН

www.nso.mn сайтын
Хэрэглэгчийн бүртгэлд
бүртгүүлснээр цахим
хаягаар тогтмол
авч болно.

Monstat ezStat
аппликейшн

1900-1212
Лавлах утас

@statistic_mn

Статистик
мэдээлэл

Үндэсний Статистикийн
Хорооны
НОМЫН САН

Онлайн лавлах
мессенжер
8:30-17:30

ТӨРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭГ

ХҮНД СУРТАЛ
АВИЛГА

ҮГҮЙ НЭЭЛТТЭЙ
ХҮРГЭНЭ

ГАРЧИГ

Аргачлал тайлбар	4
Товч танилцуулга	8
I.1 Хүн ам	17
I.2 Хөдөлмөр	18
I.3 Нийгмийн халамж	19
I.3 Нийгмийн даатгал	20
I.4 Эрүүл мэнд	20
I.5 Гэмт хэрэг	21
II.2 Худалдан авах ажиллагаа	23
II.3 Үнэ	28
II.4 Хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүний үнэ	30
II.5 Малын үнэ	32
II.6 Аж үйлдвэр	33
II.7 Мал аж ахуй	34
II.8 Мал эмнэлгийн үйлчилгээ	38
II.10 Газар тариалан	39

Аргачлалын тайлбар

Хөдөлмөр

Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдэд Монгол Улсын хуулиар зөвшөөрөгдсөн хөдөлмөрлөх насны, хөдөлмөр эрхлэх чадвартай, цалин хөлстэй ажил болон хувиараа хөдөлмөр эрхлэгдэггүй, тухайн үед ажиллахад бэлэн, цалин хөлстэй ажил идэвхитэй хайж байгаа хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний хэлтэс, хөдөлмөрийн төв бирж, хөдөлмөрийн хувийн биржид бүртгүүлсэн ажилгүй иргэдийг хамруулна.

Нийгмийн даатгал, халамж

Нийгмийн даатгал нь иргэн болон төр, аж ахуйн нэгж байгууллагаас зохих журмын дагуу шимтгэл төлж, нийгмийн даатгалын сан бүрдүүлэх, даатгуулах, өндөр наслах, хөдөлмөрийн чадвараа алдах, өвчлөх, ажилгүй болоход өөрт нь, тэрчлэн даатгуулагч нас барахад түүний асрамжид байсан хүмүүст хууль тогтоомжид заасан тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр өгөх агуулга бүхий нийгэм эдийн засгийн арга хэмжээ юм. Тэтгэврийн, тэтгэмжийн, эрүүл мэндийн, үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалан өвчний, ажилгүйдлийн даатгал гэсэн төрлөөс нийгмийн даатгал бүрдэнэ. Нийгмийн даатгалын сан нь ажил олгогч, даатгуулагчийн хөдөлмөрийн хөлс, түүнтэй адилтгах орлогоос тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр, үйлчилгээнд зарцуулах болон нийгмийн даатгалын үйл ажиллагааны зардлыг нөхөх зорилгоор төлсөн шимтгэлийн орлого, бусад эх үүсвэрээс бүрдэнэ. Нийгмийн даатгалын тухай хууль болон гэрээний үндсэн дээр нийгмийн даатгалын санд нийгмийн даатгалын шимтгэл төлж даатгуулсан, нийгмийн даатгалын сангаас тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр авах эрх бүхий этгээдийг даатгуулагчаар тооцно. Тэтгэвэр нь даатгуулагчийг өндөр наслахад насан туршид нь, хөгжлийн бэрхшээлтэй болоход хөдөлмөрийн чадвар нь сэргээгдэх хүртэл, нас барахад нь түүний гэр бүлийн хөдөлмөрийн чадваргүй гишүүд (хүүхэд 16 нас, сургуульд суралцаж байгаа бол 19 нас хүртэл)-ийн нийгмийн баталгааг хангах зорилгоор

нийгмийн даатгалын сангаас олгох мөнгөн хөрөнгө байна.

Тэтгэмж нь хөдөлмөрийн чадвараа түр алдах, жирэмслэх, амаржих, нас барах тохиолдолд даатгуулагчид нийгмийн даатгалын сангаас нэг удаа олгох мөнгөн хөрөнгө байна. Нийгмийн халамжийн дэмжлэг тусалцаа шаардлагатай хүнд хуульд заасан тэтгэвэр, нөхцөлт мөнгөн тэтгэмж олгох, олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн халамжийн болон төрөлжсөн асрамжийн үйлчилгээ үзүүлэх үйл ажиллагааг нийгмийн халамж гэнэ

Эрүүл мэнд

Жирэмслэлтийн хугацаанаас хамаарахгүйгээр ердийн төрөлтөөр эсвэл мэс ажилбараар ургийг умайнаас гарган авсны дараа нярай амьсгалж байсан эсвэл амьдын бусад ямар нэгэн шинж тэмдэг, өөрөөр хэлбэл, зүрхний цохилт, хүйний судасны лугшилт, булчингийн тодорхой хөдөлгөөн илэрч байвал хүй эсвэл эхэсийг салгасан эсэхийг харгалзахгүйгээр амьд төрөлтөд тооцно.

Амьд төрсөн 1000 хүүхдэд ногдох нялхсын эндэгдлийг тодорхойлохдоо тухайн хугацаанд 1 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулна.

Амьд төрсөн 1000 хүүхдэд ногдох хүүхдийн эндэгдлийг тооцохдоо тухайн хугацаанд 5 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд хуваана. Эндсэн эхийн тоонд жирэмсний хугацаанд болон төрөх үедээ эсвэл төрснөөс хойш 42 хоногийн дотор жирэмслэлтийн байрлал, үргэлжилсэн хугацаанаас үл хамааран жирэмслэлт, төрөлт болон түүнийг удирдахтай холбоо бүхий шалтгаанаар эндсэн эхийг хамааруулна.

Халдварт өвчний өвчлөлийн 10000 хүнд ногдох түвшинг тооцохдоо тайлант хугацаанд амбулаторийн үзлэгээр шинээр бүртгэгдсэн нийт халдварт өвчний тохиодлын тоог тухайн хугацааны хүн амын тоонд харьцуулна.

Аюулт үзэгдэл, осол

Гамшиг гэж аюулт үзэгдэл, техникийн холбогдолтой осол, алан хядах ажиллагаа, дэлбэрэлтийн улмаас олон хүний эрүүл мэнд, амь нас хохирох, мал амьтан олноор хорогдох, эд хөрөнгө, хүрээлэн байгаа орчинд улс, орон нутгийн дотоод нөөц боломжоос давсан хохирол учрахыг хэлнэ.

Аюулт үзэгдэл гэж хүчтэй цасан болон шроон шуурга, ган, зуд, үер, газар хөдлөлт, цөлжилт болох, гал түймэр, хүн, мал, амьтны болон ургамлын гоц халдварт өвчин гарах, хортон мэрэгчид тархах зэргийг хамруулан ойлгоно. Техникийн холбогдолтой осол гэж үйлдвэрлэл, технологийн горим зөрчигдсөнөөс тоног төхөөрөмж, барилга, байгууламж, шугам, сүлжээ эвдрэх, тээврийн хэрэгсэл осолдох, сүйрэх, цацраг идэвхт болон химийн хорт бодис алдагдах зэргийг хамруулан ойлгоно.

Гэмт хэрэг

Эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээр Монгол Улсын Эрүүгийн хуульд заасан, нийгэмд аюултай, гэм буруутай үйлдэл, эс үйлдэхүйг гэмт хэрэг гэнэ. Гэмт хэргийн нийгмийн шинж чанар, аюулын хэр хэмжээ, оногдуулж болох ялын хүнд хөнгөнийг харгалзан гэмт хэргийг хөнгөн, хүндэвтэр, хүнд, онц хүнд гэж ангилна. Гэмт хэргийн тоог Монгол Улсын Эрүүгийн хуульд заасны дагуу гэмт хэргийн төрлөөр нэгтгэн гаргаж байна. Тухайлбал:

- Хүний ам бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг
- Хүүхэд гэр бүл, нийгмийн эсрэг гэмт хэрэг
- Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг
- Үндэсний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг
- Нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг
- Хүн амын эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг
- Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг
- Шүүн таслах ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг
- Байгаль хамгаалах журмын эсрэг гэмт хэрэг
- Бусад гэмт хэрэг

18 ба түүнээс дээш насны 10000 хүнд ногдох бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоог тодорхойлохдоо нийт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн

тоог 18 ба түүнээс дээш насны хүн амын дундаж тоонд харьцуулна.

Дор дурьдсан этгээдэд хэрэг бүртгэгч, мөрдөн байцаагч эрүүгийн хэрэг үүсгэж, үндэслэл бүхий тогтоол гаргасан бол сэжигтнээр тооцно. Үүнд:

-Уг этгээдийг гэмт хэрэг үйлдэж байх үед буюу үйлдэл дор нь барьсан

-Гэмт хэрэг үйлдсэн этгээдийг хохирогч буюу харсан хүн шууд заасан

-Уг этгээдийн бие, хувцас, эд зүйл, орон байранд гэмт хэргийн ул мөр тодорхой илэрч олдсон

-Уг этгээд хэргээ илчлэн ирсэн

-Гэмт хэрэгт сэрдэгдэх үндэслэл бүхий бусад баримт байгаа бол

Хэрэг бүртгэгч, мөрдөн байцаагч тогтоол үйлдэж, ял сонсгосон этгээдийг яллагдагчаар тооцно.

Төрийн санхүү

Орон нутгийн төсвийн суурь орлого гэж тухайн шатны төсөвт орох татварыг доод хувь хэмжээгээр тооцсон орлого болон татварын бус орлогын нийлбэрийг хэлнэ. Орон нутгийн суурь зарлага гэж сум, аймаг, нийслэлийн удирдлагыг хэрэгжүүлэх чиг үүрэгтэй холбогдох урсгал болон хөрөнгийн зарлага, нийгмийн асрамж, халамжийн үйлчилгээ, байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх зардлыг хэлнэ.

Төсвийн тэнцэл гэж тухайн төсвийн жил, улирлын нийт орлого, зарлагын зөрүүг хэлнэ. Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаас батлан аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Засаг дарга бүрдүүлж зарцуулах төсөв нь орон нутгийн төсөв байна.

Татварын орлогод орлогын албан татвар, нийгмийн даатгалын шимтгэл, хураамж, өмчийн татвар, дотоодын бараа, үйлчилгээний татвар, гадаад худалдааны татварын орлого болон бусад татвар орно.

Төрийн өмчийн оролцоотой аж ахуйн нэгжийн төрийн өмчид ногдох хувьцааны ногдол ашиг, хүү, торгуулийн орлого,

түрээсийн орлого, төсөвт газрын өөрийн орлого болон татварын бус бусад орлогоос татварын бус орлого бүрдэнэ.

Төсвийн зарлагыг урсгал зардал, хөрөнгийн зардал, цэвэр зээл гэж ангилна. Бараа, үйлчилгээний зардал, зээлийн үйлчилгээний төлбөр, татаас ба урсгал шилжүүлгээс урсгал зардал бүрдэнэ.

Үнэ

Хэрэглээний үнийн индекс (ХҮИ) нь хэрэглэгчдийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нэр төрөл, чанар өөрчлөлтгүй тогтвортой байхад үнэ дунджаар хэрхэн өөрчлөгдөж буйг хэмжих үзүүлэлт бөгөөд нийт өрхөөр тооцсон үнийн өөрчлөлтийг харуулна. ХҮИ-ийн тооцоонд хэрэглээний сагс, хэрэглээний жин гэсэн хоёр үзүүлэлтийг ашиглана. Хэрэглээний сагс нь дундаж зарлагатай өрхийн хэрэглээг төлөөлөх чадвартай, хэрэглээний үнийн индекс тооцох зорилгоор бүрдүүлсэн хүн амын өргөн хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн өөрчлөлтийг тооцоход бараа, үйлчилгээний тоо хэмжээ, төрөл, чанар зэргийг тогтмолоор авч үздэг. Хэрэглээний бараа үйлчилгээний жин гэж өрхийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нийт зардалд тухайн бараа, үйлчилгээний зардлын эзлэх хувийн жин юм. ХҮИ-ийн тооцоонд Ласпейресийн үнийн индексийн томъёог ашиглаж болно.

$$I_p^L = \frac{\sum_{i=1}^n p_{it} * q_{io}}{\sum_{i=1}^n p_{io} * q_{io}}$$

I_p^L - t тайлант үеийн Ласпейресийн үнийн индекс

t - тайлан үе

o - суурь үе

p_{it} - 'i' барааны тайлант үеийн үнэ,

p_{io} - 'i' барааны суурь үеийн үнэ,

q_{io} - 'i' барааны суурь үеийн худалдан авсан тоо, хэмжээ,

\sum - нийлбэрийн тэмдэг

Аж үйлдвэр

Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл нь аж ахуйн нэгжүүдийн тайлант хугацаанд зах зээлд болон өөрийн эцсийн хэрэглээнд зориулж үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүнээс бүрдэнэ.

Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүн нь аж ахуйн нэгжүүдийн тайлант хугацаанд худалдсан буюу гадагш гүйцэтгэсэн ажил, үйлчилгээний хэмжээ юм.

Аж ахуйн нэгжүүдийг эдийн засгийн үйл ажиллагаагаар нь ангилахдаа НҮБаас гишүүн орнууддаа мөрдөхийг зөвлөмж болгосон эдийн засгийн бүх төрлийн үйл ажиллагааны олон улсын стандарт ангилалд үндэслэсэн үндэсний ангиллыг мөрдөж байна.

Ерөнхий тэмдэглэл

I. Саруудыг ром тоогоор тэмдэглэв (I, II, III, IV, V... гэх мэт)

Тухайн сарыг оруулсан жилийн эхнээс өсөн нэмэгдэх дүнг харуулахдаа I-IV, I-X зэргээр илэрхийлэв.

II. Дараах тэмдэглэлийг ашиглав:

... мэдээлэл байхгүй

0.0 маш бага тоо

- гүйцэтгэл байхгүй

III. Орон дэвшүүлэлтээс хамаарч зарим үзүүлэлтийн нийлбэр нь дүнтэйгээ, бүтцийг хувиар илэрхийлэхэд 100 хувиас бага зэрэг зөрүүтэй байж болно.

I. Нийгмийн үзүүлэлт

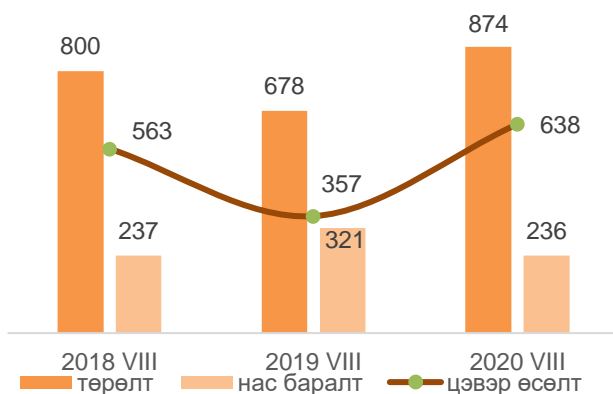

I.1 Хүн ам

2020 оны 8-р сарын байдлаар иргэний бүртгэлд шинээр төрсөн 874 хүүхэд, нас барсан 236 хүний бүртгэлийг бүртгэсэн нь өмнөх оны мөн үеийнхээс шинэ төрсөн хүүхэд 196 буюу 22.4 хувиар өссөн бол нас баралт 85 буюу 26.5 хувиар буурчээ.

Зураг I.1.1

Бүртгэгдсэн төрөлт, нас баралт

8-р сарын байдлаар 559 хүн шилжин ирсэн нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 52 буюу 8.5 хувиар буурчээ.

Зураг I.1.2

Бүртгэгдсэн шилжих хөдөлгөөн

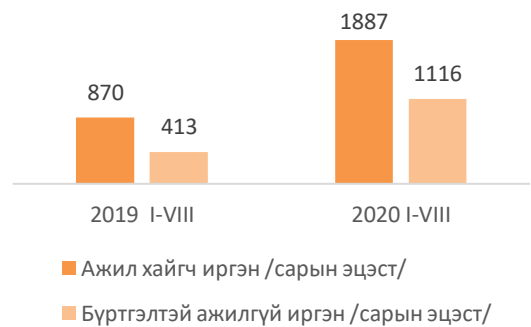

I.2 Бүртгэлтэй, ажилгүй иргэн

Аймгийн хөдөлмөрийн хэлтэст бүртгэлтэй ажилгүй иргэн 1887 болсны 1116 нь эмэгтэй байна. Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн 17.9 хувийг бакалаврын болон дипломын боловсролтой, 3.3 хувийг тусгай мэргэжлийн дунд, 4.9 хувийг техникийн болон мэргэжлийн, 58.6 хувийг бүрэн дунд боловсролтой, 10.8 хувийг суурь боловсролтой, 3.1 хувийг бага боловсролтой, 0.8 хувийг боловсролгүй иргэд эзэлж байна.

Зураг I.2.1

Хөдөлмөрийн хэлтэст шинээр бүртгүүлсэн, ажилд зуучлагдан орсон иргэд

Аймгийн хэмжээнд бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн 11.2 хувийг 15-24 насны, 36.9 хувийг 25-34 насны, 25.8 хувийг 35-44 насны, 19.3 хувийг 45-54 насны, 4.8 хувийг 55-59 насны, 1.9 хувийг 60-аас дээш, 1.8 хувийг хөгжшлийн бэрхшээлтэй иргэд эзэлж байна.

Зураг I.2.2

Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд боловсролын түвшингээр

I.3. Нийгмийн даатгал, халамж

I.3.1 Нийгмийн даатгал

Нийгмийн даатгалын сангийн орлого 8189.3 сая төгрөг болж өмнөх оны мөн үеэс 82.1 сая төгрөг буюу 1хувиар өсч, зарлага 31808.2 сая төг болж өмнөх оны мөн үеэс 4919.9 сая төг буюу 18.3 хувиар өссөн байна.

Тэтгэврийн даатгалын сангийн орлого өмнөх оны мөн үеэс 256(3,9%) сая төгрөгөөр өсч, ҮОМШӨ-ний даатгалын сангийн орлого 159,8(26,6%) сая төгрөгөөр буурч, тэтгэмжийн даатгалын сангийн орлого өмнөх оны мөн үеэс 0.9(0,1%) сая төгрөгөөр өссөн ажилгүйдлийн даатгалын сангийн орлого 15(9,6%) сая төгрөгөөр буурсан байна.

Нийгмийн даатгалын сангийн зарлага 31808.2 сая төгрөг болж өмнөх оны мөн үеэс тэтгэмжийн даатгалын сангийн зарлага 77,9(8,5)сая төгрөгөөр, ҮОМШӨ-ний даатгалын сангийн зарлага

2(0.5%) сая төгрөгөөр буурч, ажилгүйдлийн даатгалын сангийн зарлага 161,5 сая төгрөгөөр өссөн байна. Харин тэтгэврийн даатгалын сангийн зарлага 4682,5(18.4%) сая төгрөгөөр, төгрөгөөр өссөн байна.

I.3.2 Нийгмийн халамж

Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газрын мэдээллээр нийгмийн халамжийн сангаас 2020 8-р сарын байдлаар 7497 хүн 1065.9 сая төгрөгийн нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж олгосон нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 1848.9 сая.төг буюу 63.4 хувиар буурч, халамжийн тэтгэвэрт 1158 хүн хамрагдаж 1867.5 сая.төг олгосон нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 559.1 сая.төг буюу 42.7 хувиар өссөн байна.

Нийгмийн халамжийн үйлчилгээ болон хөнгөлөлтөд 1579 сая.төг олгосон нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 4882 сая.төг буюу 75.3 хувиар буурсан байна. Нийгмийн халамжийн үйлчилгээ болон хөнгөлөлтөд 4842 хүн хамрагдсаны 24.8 хувь ахмад настан, 5.9 хувь нь хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд, 93.8 хувь хүнс тэжээл хөтөлбөр хамрагдсан байна.

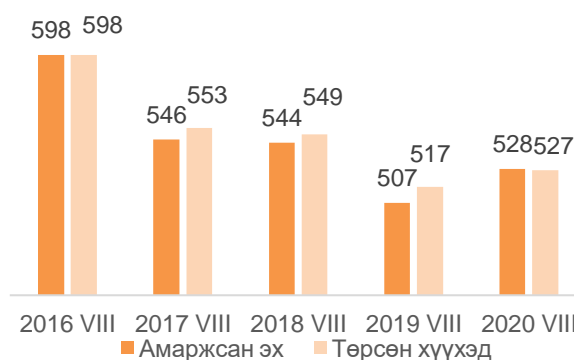

I.4 Эрүүл мэнд

Аймгийн хэмжээнд 2020 оны 8-р сарын байдлаар 528 эх амаржиж, амьд төрсөн хүүхдийн тоо 527 болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс амаржсан эх 21 буюу 4.0 хувиар, амьд төрсөн хүүхдийн тоо 10 буюу 1.9 хувиар тус тус өссөн байна.

Зураг I.4.1

Амаржсан эх, амьд төрсөн хүүхэд

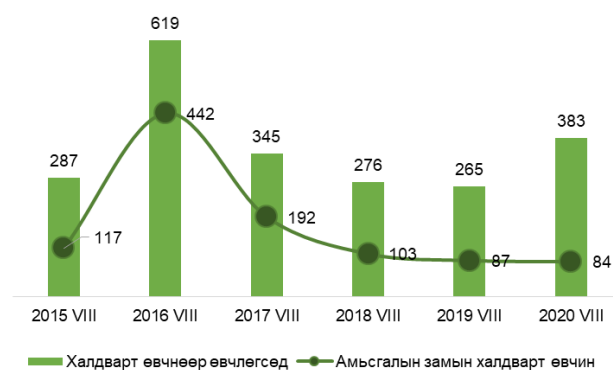
2020 оны 8-р сарын байдлаар нялхасын эндэгдэл 8 гарсан байна.

Зураг I.4.2

Халдварт өвчнөөр өвчлөгсөд 383 болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 118 тохиолдол буюу 30.8 хувиар өссөн байна. Нийт халдварт өвчнөөр өвчлөгсдийн 84 буюу 21.9 хувь нь амьсгалын замын халдварт өвчин, 238 буюу 62.1 хувь нь бэлэгсийн замын халдварт өвчнөөр өвчилсэн байна.

Зураг I.4.3

Халдварт өвчнөөр өвчлөгсөд

бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 37 хэргээр буюу 11.6 хувиар буурсан байна.

Зураг I.5.1

Хэргийн өнгөөр нь авч үзвэл:

- Хууль бусаар мод бэлдэх гэмт хэрэг 25 бүртгэгдэж 9 хэргээр буюу 36 хувиар
- Хууль бусаар ашигт малтмал олборлох Химийн хорт аюултай бодисын тухай хууль зөрчих гэмт хэрэг 9 бүртгэгдэн 7 хэргээр буюу 77.8 хувиар
- Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг 26 бүртгэгдэн 10 хэргээр буюу 62.5 хувиар
- Хүний бэлгийн эрх чөлөө халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг 14 бүртгэгдэж 5 хэргээр буюу 35.8 хувиар өссөн байна.
- Хулгайлах гэмт хэрэг 33 бүртгэгдэж 34 хэргээр буюу 50.8 хувиар
- Мал хулгайлах гэмт хэрэг 50 бүртгэгдэж 25 хэргээр буюу 33.4 хувиар
- Залилах гэмт хэрэг 8 бүртгэгдэж 6 хэрэгээр буюу 42.9 хувиар буурсан үзүүлэлттэй байна.

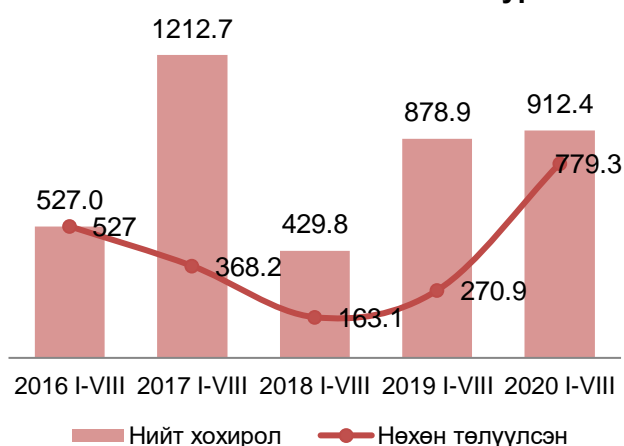

I.5 Гэмт хэрэг

Аймгийн хэмжээнд 281 гэмт хэрэг

Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

Гэмт хэргийн улмаас нийт иргэд, аж ахуй нэгж байгууллагад 912.4 сая төгрөгний хохирол учирснаас иргэдэд 657.5 сая төгрөгний хохирол учирсан байна. Үүнээс бүртгэлд мөрдөн байцаалтын шатанд 779.4 сая төгрөг буюу 85.4 хувийн хохирлыг нөхөн төлүүлж ажилласан байна.

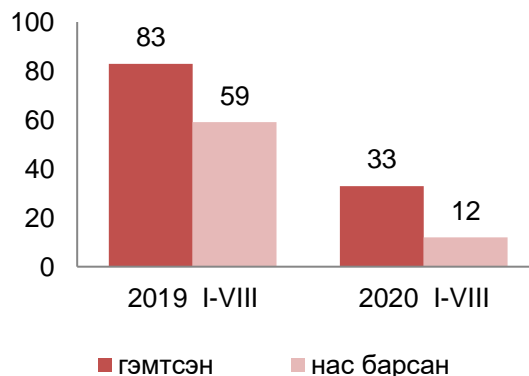
Зураг I.5.2**Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол /сая.төг/**

Хэргийн өнгөөр нь авч үзвэл:

Согтуугаар үйлдэгдсэн гэмт хэрэг 57 бүртгэгдэж 21 хэргээр буюу 36,9 хувиар өссөн.

Нийт 20 хэргийг бүлгээр үйлдсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 4 хэргээр буюу 16.7 хувиар буурсан үзүүлэлттэй байна.

Нийт 129 иргэн гэмт хэрэгт холбогдсон нь өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 9 хүнээр буюу 6.6 хувиар буурсан байна.

Зураг I.5.3**Гэмт хэргийн улмаас гэмтсэн, нас барсан иргэн****Захиргааны зөрчлийн талаар:**

19579 зөрчилд 768388.2 сая төгрөгийн торгуулийн арга хэмжээ авсан байна. Гудамж талбайд хэвийн бус явж орон гэртээ агсан согтуу тавьсны улмаас 583 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеийхээс 82 хүнээр буюу 14.1 хувиар өссөн байна. Зөрчлийн улмаас 293 хүнийг баривчилж, согтуугаар тээврийн хэрэгсэл жолоодож эрхээ хасуулж, торгуулсан 293 иргэн байна.

II. Эдийн засгийн үзүүлэлт**II.1 Аймгийн төсөв**

Аймгийн төсвийн нийт орлого 2020 оны 8-р сарын байдлаар 44156.9 сая төгрөг, зарлага 38258.1 сая төгрөг болж, аймгийн төсвийн нийт тэнцэл 5898.8 сая төгрөгний эерэг гарлаа.

Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт орлого ба тусламжийн дүн 6.1 тэрбум төгрөг буюу 16.2 хувиар, урсгал орлого 0,6 тэрбум төгрөгөөр буюу 4.1 хувиар тус тус өссөн байна.

Нийт орлогоос аймгийн төсвийн орлого 19.9 тэрбум төгрөг буюу 105.4 хувийн, сумдын төсвийн орлого 24.2 тэрбум төгрөг

буюу 98.6 хувийн гүйцэтгэлтэй байна. Урсгал орлогын гүйцэтгэл 16.4 тэрбум төгрөг буюу 108.5 хувь байна.

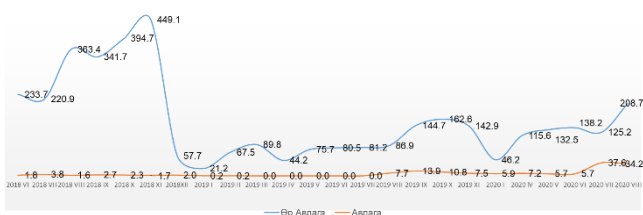
Зураг II.1.1 Аймгийн төсвийн орлого, зарлага, сая.төг

Төсвийн нийт зарлага 38258.1 сая төгрөг буюу 83.0 хувийн гүйцэтгэлтэй байна. Үүнээс орон нутгийн төсвийн байгууллагуудын зардал 13498.7 сая төгрөг буюу 73.6 хувь, тусгай зориулалтын шилжүүлгийн байгууллагын зардал 24759.4 сая төгрөг буюу 89.1 хувь байна.

Зураг II.1.2

Аймгийн төсвийн өр, авлага, сүүлийн сараар

Нийт өр 208.6 сая, нийт авлага 34.2 сая төгрөг байна. Сайдын багцаар авч үзвэл Боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан, спортын сайдын байгууллагууд 98.1 сая, орон нутгийн байгууллагууд 20.1 сая, Эрүүл мэндийн

сайдын байгууллагууд 90.4 сая төгрөгийн өртэй байна.

II.4 Хөдөө аж ахуйн зарим бүтээгдэхүүний зах зээлийн дундаж үнэ

Мал аж ахуйн бүтээгдэхүүний зах зээлийн үнийн судалгаагаар 2020 оны 8 сарын байдлаар ноолуур 45.0 мянга, адууны дэл 5.0 мянган төгрөг, адууны сүүл 5.7 мянган төгрөг, байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулвал ноолуур 13 хувиар өссөн ба адууны сүүл 12 хувиар, буурсан байна. Арьс ширний нийлүүлэлт байхгүй байна.

II.5 Малын дундаж үнэ

Малын дундаж үнэ: 2020 оны 8 сарын байдлаар тэмээ 1027.0 мян.төг, адуу 951.0 мян.төг, үхэр 1187.0 мян.төг, хонь 173.0 мян.төг, ямаа 133.0 мян.төг болсон байна. Өмнөх сарын мэдээтэй харьцуулвал адуу 4.2 хувиар өссөн ба үхэр 0.9 хувиар, хонь 4.8, эр ямаа 5.2 хувиар буурсан үзүүлэлттэй байна.

II.6 Аж үйлдвэр

Аймгийн аж үйлдвэрийн газрууд 2429.8 сая төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж, 3680.2 сая төгрөгийн бүтээгдэхүүний борлуулалт нийсэн нь өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад үйлдвэрлэлт 12.3 хувиар, борлуулалт 17.7 хувиар тус тус буурсан байна. Буурсан шалтгаан нь 2020 онд аймгийн гурлын үйлдвэрүүд үйлдвэрлэлт байхгүй зогссонтой холбоотой байна

II.7 Хөдөө аж ахуй Мал төллөлт, төл бойжилт

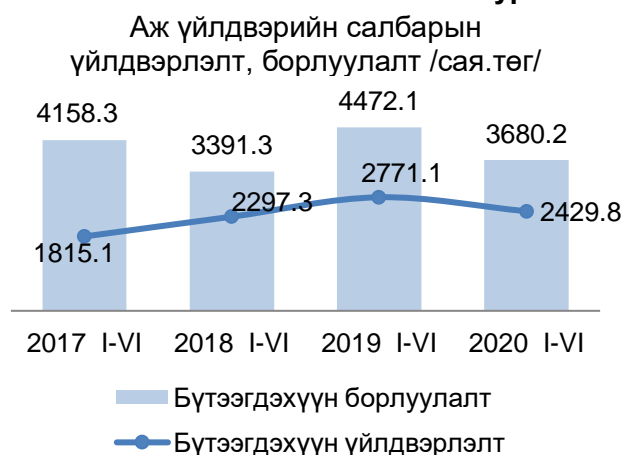
Аймгийн хэмжээнд 2019 оны эцэст тоологдсон төллөх насны нийт 1651.4 мянган хээлтэгч малын 1243.5 мянга буюу 75.3 хувь нь 2020 оны эхний 8 сарын байдлаар төллөсөн байна. Гүүний 58.7 хувь, үнээний 69.8 хувь, ингэний 36.9 хувь, эм хонины 79.7 хувь, эм ямааны 72.1 хувь тус тус төллөсөн байна.

Гарсан төлийн 93.3 хувь буюу 1160.3 мянган төл бойжиж байна.

Зүй бусын хорогдол

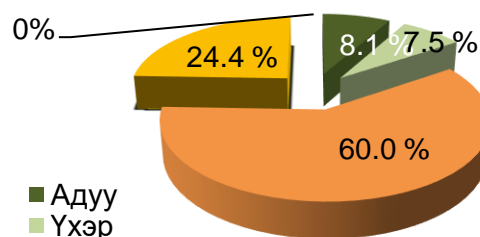
Том малын зүй бусын хорогдол 2020 оны эхний 8 сарын байдлаар 133.2 мян.толгой болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 112.8 мян.толгой мал буюу 6.5 дахин өссөн байна. Нийт хорогдлыг малын төрлөөр авч үзвэл адуу 10.8 мян.толгой буюу 4 хувь, үхэр 9.9 мян.толгой буюу 3.5 хувь, хонь 79.8 мян.толгой буюу 4.1 хувь, ямаа 32.5 мян.толгой буюу 2.8 хувь нь оны эхний малаас тус тус хорогдоод байна. Нийт хорогдлын адуу 8.1 хувь, үхэр 7.5 хувь, ямаа 24.4 хувь, хонь 60.0 хувийг тус тус эзэлж байна. Хорогдлыг сумаар авч үзвэл Сайхан сум 39.8 хувийг, Баян-агт сум 28.5 хувийг тус тус эзэлж байгаа нь дийлэнх болж байна.

Зураг II.6.1

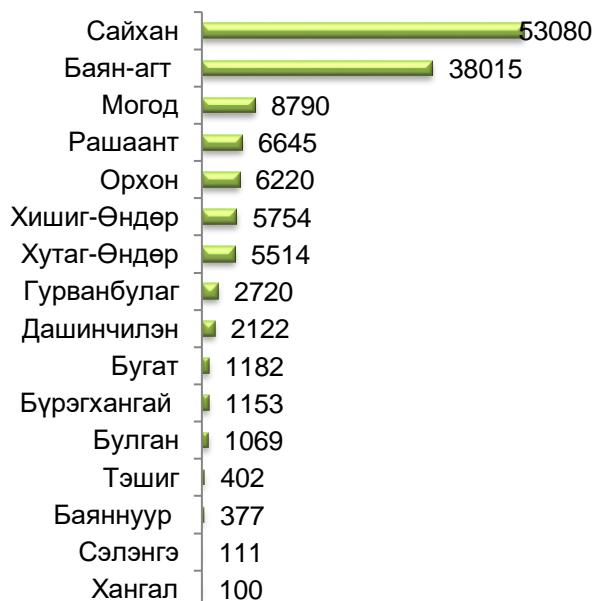
Зураг II.7.1

Зүй бусаар хорогдсон том малын эзлэх хувь

Зураг II.7.2

Зүй бусаар хорогдсон том мал, сумаар

II.8 Газар тариалан

Тариалсан талбай

Аймгийн хэмжээнд нийт 48096.9 га талбайд тариалалт хийсэн байна. Үүнээс үр тариа 38336.5 га, төмс 552.2 га, хүнсний ногоо 188.2 га, тэжээлийн ургамал 4032, техникийн ургамал 4988 га-д тариалсан байна.

Тариалсан талбай өнгөрсөн онтой харьцуулахад нийт тариалсан талбай 5 хувиар буюу 2407.8 га-гаар буурсан үзүүлэлттэй байна.

Үүнээс: үр тариа 6.2 хувиар, техникийн ургамал 34.2 хувиар буурсан бол төмс 48 хувиар, хүнсний ногоо 42.2 хувиар, тэжээлийн ургамал 2.7 дахин өссөн байна.

2020 онд 696 өрх, 102 аж ахуй нэгж байгууллага буюу нийт 798 нэгж тариалалт эрхэлсэн байна.

Хүснэгт II.8.1 Тариалсан талбайн, га

Бүтээгдэхүүний төрөл	Тариалсан талбай, га		
	2018 I-VIII	2019 I-VIII	2020 I-VIII
Бүгд	48344.363	50504.674	48096.886
Үр тариа	42259.1	40913.7	38336.5
Төмс	323.88	373.111	552.186
Хүнсний ногоо	149.683	132.363	188.2
Тэжээлийн ургамал	910.5	1499.5	4032
Техникийн ургамал	4701.2	7586	4988

Хураасан ургац

Аймгийн хэмжээнд энэ сарын байдлаар нийт 45.8 га талбайгаас 220.08 тн ургац хураан авсан ба 138 га талбайгаас 111 тн хадлан, тэжээл бэлтгэсэн байна. Үүнээс төмс 104 тн, хүнсний ногоо 112.08 тн, тэжээлийн ургамал 4 тн, бэлтгэсэн хадлан 86 тн, гар тэжээл 52 тн тус тус хураан авсан байна.

Нийт тариалсан талбайн 0.45 хувийг хураасан үзүүлэлттэй байна.

Бүтээгдэхүүний төрөл	Хураасан ургац, тн		
	2018 I-VIII	2019 I-VIII	2020 I-VIII
Бүгд	29.4	0	220.08
Үр тариа	-	-	-
Төмс	20	-	104
Хүнсний ногоо	9.4	-	112.08
Тэжээлийн ургамал	-	-	4
Техникийн ургамал	-	-	-
Бэлтгэсэн өвс	5520	-	86
Гар тэжээл	-	-	52

VII. 2020 оны 9 дүгээр сарын цаг агаарын урьдчилсан мэдээ

Дэлхийн цаг уурын байгууллагаас тогтоосноор олон жилийн дундаж (ОЖД) утга гэдэг нь 1981-2010 оны хоорондох тухайн цаг уурын хэмжигдэхүүний дундаж утгыг авч үздэг. Цаг агаарын үзэгдэл нутгийн 30 хувиас хэтрэхгүйгээр зурвас газраар ажиглагдах тохиолдолд "зарим газраар", 30-70 хувьд "ихэнх нутгаар", 70 хувиас дээш нутгийг хамрах тохиолдолд "нийт нутгаар" гэсэн нэр томъёо хэрэглэдэг. Дулааны улиралд агаарт болон хөрсний гадарга дээр температур 00-аас бага болж хүйтрэхийг "цочир хүйтрэл" гэнэ.

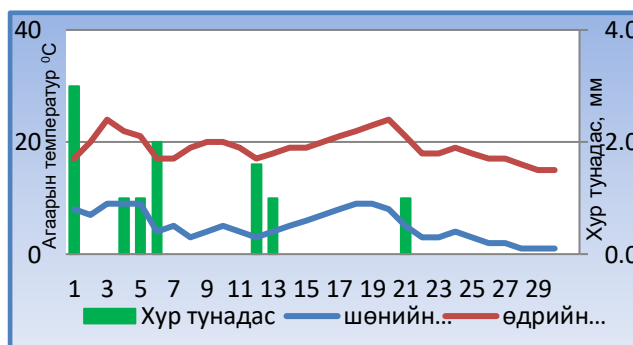
Хур тунадас

Агаарын температур

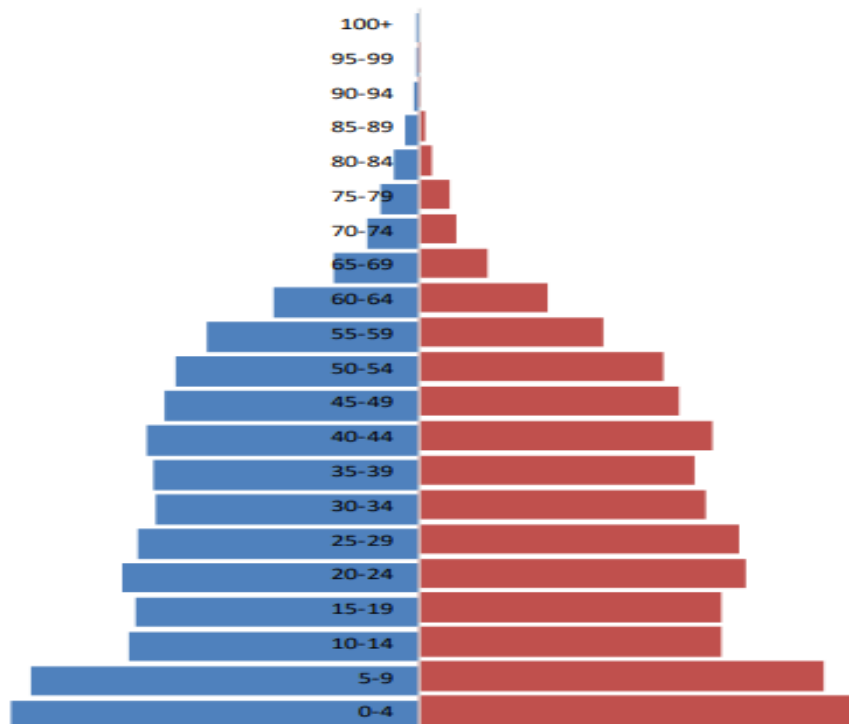
Бүс нутаг	I-р 10 хоног			II-р 10 хоног			III-р 10 хоног		
	Эхэн	Дунд	Эцэс	Эхэн	Дунд	Эцэс	Эхэн	Дунд	Эцэс
Агаарын температур:	Энэ сард агаарын дундаж температур нь нийт нутгаар ОЖД-ийн орчим байх төлөлтэй.								
Ихэнх нутгаар:	Шөнө: +1-6 Өдөр: +15-20 цочир хүйтрэх боломжгүй байна.			Шөнө: -5-10 Өдөр: +18-23			Шөнө: +1-6 Өдөр: +10-15 цочир хүйтрэх боломжгүй байна.		
Хур тунадас:	Энэ сард ихэнх нутгаар ОЖД-ийн орчим орох төлөлтэй.								
Хур тунадас:	Ихэнх нутгаар бороо ороно.	Зарим газраар түр зуурын бороо ороно.	Бороо ороогүй.	Ихэнх нутгаар хур тунадас уламжралтай байх.	Бороо ороогүй.	Ихэнх нутгаар хур тунадас уламжралтай байх.	Бороо ороогүй.	Бороо ороогүй.	Бороо ороогүй.
Салхи:	Борооны өмнө түр зуур шархуусч 10-12 м/с, зарим үед 10-20 м/с хүртэл шархуусно.								
Салхи:	Салхи ихэнх хугацаанд 5-10 м/с, нэг, хоёр, гуравдугаар арван хоногийн эцэс зөрлөг үед 14-16 м/с хүртэл шархуусно.								

Хүснэгт 1.1.1 Хүн ам, өрх

Сум	Хүн ам				2019 2018	Эрэгтэй				2019 2018	Эмэгтэй				2019 2018
	2016	2017	2018	2019		2016	2017	2018	2019		2016	2017	2018	2019	
Баян-Агт	3119	3218	3251	3273	100.7	1583	1632	1647	1651	100.2	1536	1586	1604	1622	101.1
Баяннуур	1818	1861	1827	1764	96.6	969	998	977	928	95.0	849	863	850	836	98.4
Бугат	2241	2277	2198	2149	97.8	1187	1208	1157	1128	97.5	1054	1069	1041	1021	98.1
Булган	12512	12616	12582	12484	99.2	6104	6125	6160	6085	98.8	6408	6491	6422	6399	99.6
Бүрэгхангай	2832	2888	2872	2822	98.3	1459	1482	1473	1456	98.8	1373	1406	1399	1366	97.6
Гурванбулаг	3176	3219	3289	3289	100.0	1644	1660	1688	1678	99.4	1532	1559	1601	1611	100.6
Дашинчилэн	2941	3037	3008	3084	102.5	1492	1540	1526	1560	102.2	1449	1497	1482	1524	102.8
Могод	2701	2729	2711	2677	98.7	1383	1394	1393	1378	98.9	1318	1335	1318	1299	98.6
Орхон	3584	3595	3477	3587	103.2	1911	1913	1862	1978	106.2	1673	1682	1615	1609	99.6
Рашаант	3165	3215	3253	3235	99.4	1602	1618	1646	1621	98.5	1563	1597	1607	1614	100.4
Сайхан	3648	3662	3561	3556	99.9	1854	1871	1804	1804	100.0	1794	1791	1757	1752	99.7
Сэлэнгэ	3306	3332	3343	3244	97.0	1723	1733	1745	1720	98.6	1583	1599	1598	1524	95.4
Тэшиг	3504	3563	3560	3592	100.9	1782	1820	1809	1835	101.4	1722	1743	1751	1757	100.3
Хангал	4611	4705	4660	4509	96.8	2302	2343	2333	2222	95.2	2309	2362	2327	2287	98.3
Хишиг-Өндөр	3156	3158	3152	3031	96.2	1595	1592	1582	1524	96.3	1561	1566	1570	1507	96.0
Хутаг-Өндөр	4835	4952	5050	5048	100.0	2487	2546	2583	2578	99.8	2348	2406	2467	2470	100.1
Нийт хүн ам	61149	62027	61794	61344	99.3	31077	31475	31385	31146	99.2	30072	30552	30409	30198	99.3

Зураг 1.1.2 Хүн амын нас хүйсийн суварга 2019* он

I.2 ХӨДӨЛМӨР

Хүснэгт I.2.1 Хөдөлмөр

Үзүүлэлт	2019 VIII		2020 VIII		2020 VIII % 2019 VIII	
	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй
Ажил хайгч иргэн /сарын эцэст/	870	442	1887	841	216.9	190.3
Бүртгэлтэй ажилгүй иргэн /сарын эцэст/	413	239	1116	547	270.2	228.9
Ажилд зуучилсан иргэн /эдийн засгийн салбараар/	566	270	616	256	108.8	94.8
ХАА, ойн аж ахуй, загас барилт, ан, агнуур	112	45	157	64	140.2	142.2
Уул уурхай олборлолт	58	16	42	11	72.4	
Боловсруулах үйлдвэр	17	10	5	2	29.4	20.0
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	3	0	3		100.0	
Бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	11	9	11	9	100.0	100.0
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа, холбоо мэдээлэл	9		7			
Зочид буудал, байр, сууц болон нитийн хоолны үйлчилгээ	7	5				
Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал	29	11	17	7	58.6	63.6
Боловсрол	30	26	13	8	43.3	30.8
Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	27	24	13	10	48.1	41.7
Олон улсын байгууллага, суурин төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа						
Бусад	263	124	348	145	132.3	116.9
Бүртгэлтэй ажилгүй иргэн (насны бүлгээр)	413	239	1116	547	270.2	228.9
15-24	68	39	125	67	183.8	171.8
25-34	155	90	412	215	265.8	238.9
35-44	103	60	288	140	279.6	233.3
45-54	73	46	216	98	295.9	213.0
55-59	9	1	54	17	600.0	1700.0
60+	5	3	21	10	420.0	333.3
Бүртгэлтэй ажилгүй иргэн (боловсролын түвшнээр)	413	239	1116	547	270.2	228.9
Магистр, доктор	1	0	5	4	500.0	#DIV/0!
Дипломын болон бакалаврын дээд	84	58	200	132	238.1	227.6
Тусгай мэргэжлийн дунд	8	2	37	22	462.5	1100.0
Техникийн болон мэргэжлийн	23	12	55	26	239.1	216.7
Бүрэн дунд	241	132	654	308	271.4	233.3
Суурь	38	25	120	42	315.8	168.0
Бага	13	7	35	10	269.2	142.9
Боловсролгүй	5	3	9	3	180.0	100.0

Мэдээллийн эх үүсвэр: Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газар

I.3 НИЙГМИЙН ХАЛАМЖ

Хүснэгт I.3.1 Нийгмийн халамжийн зарлага, хамрагдсан хүн

Үзүүлэлт	Хүний тоо		Олгосон тэтгэвэр, тэтгэмж, мян. төг		2020 VIII 2019 VIII
	2019 VIII	2020 VIII	2019 VIII	2020 VIII	
Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	9505	7497	2914859.7	1065946.7	36.6
Халамжийн тэтгэвэр	1047	1158	1308458.3	1867469.7	142.7
Нөхцөлт мөнгөн тэтгэмж	2506	1820	966288.6	1003971.8	103.9
Үүнээс:					
Жирэмсэн болон нярай, хөхүүл хүүхэдтэй эхчүүдийн	1081	241	192482.8	16890.8	8.8
Ахмад настныг асарч буй иргэний	911	1003	488644.7	594964.5	121.8
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэнийг	335	362	176132.3	210607.0	119.6
Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийг	159	193	97694.6	169648.2	173.7
Бүтэн өнчин хүүхэд үрчлэн өсгөний	20	21	11334.2	11861.3	104.7
Нийгмийн халамжийн үйлчилгээ болон хөнгөлөлт	5952	4842	640113.0	157905.5	24.7
Ахмад настнуудад үзүүлсэн хөнгөлөлт тусламж	983	1200	254430.3	152485.2	59.9
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд үзүүлсэн хөнгөлөлт, тусламж	33	285	37530.7	41913.5	111.7
Олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн халамжийн үйлчилгээ		143.0		27430.0	0.0
Хүнс тэжээл хөтөлбөр	4936	4542	348152.0	578464.0	166.2

Ахмад настнуудад үзүүлсэн хөнгөлөлт тусламж	24.8
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд үзүүлсэн хөнгөлөлт, тусламж	5.9
Нийгмийн халамжийн хөнгөлөлт, нөхцөлт мөнгөн тусламж	
Олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн халамжийн үйлчилгээ	2.95
Хүнс тэжээл хөтөлбөр	93.8

Хүснэгт I.3.2 Нийгмийн даатгалын сангийн орлого, зарлага

Үзүүлэлтүүд	2016 I-VIII	2017 I-VIII	2018 I-VIII	2019 I-VIII	2020 I-VIII	2020 I-VIII 2019 I-VIII
Нийгмийн даатгалын сангийн орлого, сая.төг	7407.4	7943.8	6352.2	8107.2	8189.3	101.0
Үүнээс:						
Тэтгэврийн даатгалын сан	4581.9	4629.3	5286.2	6608.7	6864.7	103.9
Тэтгэмжийн даатгалын сан	508.7	592.8	595.2	740.9	741.8	100.1
Эрүүл мэндийн даатгалын сан	1830.2	2254.3				
ҮОМШӨ*-ний даатгалын сан	370.5	333.2	352.6	600.8	441	73.4
Ажилгүйдлийн даатгалын сан	116.1	134.2	118.2	156.8	141.8	90.4
Нийгмийн даатгалын сангийн зарлага, сая.төг	21277.9	22946.6	23798.4	26888.3	31808.2	118.3
Үүнээс:						
Тэтгэврийн даатгалын сан	18103.2	19654.6	22399.3	25411.5	30094.0	118.4
Тэтгэмжийн даатгалын сан	706.5	716.5	820.7	912.6	990.5	108.5
Эрүүл мэндийн даатгалын сан	1949.4	2038.3				
ҮОМШӨ*-ний даатгалын сан	340.5	284.6	347.3	412.6	410.6	99.5
Ажилгүйдлийн даатгалын сан	178.3	252.6	231.1	151.6	313.1	206.5

Хүснэгт 1.3.3 Нийгмийн даатгалын сангийн зарлага, хүнээр

Үзүүлэлтүүд	Хүний тоо		Нийгмийн даатгалын сангийн зарлага сая.төг		2020 I-VIII 2019 I-VIII
	2019 I- VIII	2020 I-VIII	2019 I-VIII	2020 I-VIII	
Тэтгэврийн даатгалын сан	9364	10209	25411.5	30094.0	118.4
Тэтгэмжийн даатгалын сан	1411	1065	912.6	990.5	108.5
ҮОМШӨ*-ний даатгалын сан	70	59	412.6	410.6	99.5
Ажилгүйдлийн даатгалын сан	126	141	151.5	313.1	206.7
Нийт дүн	10971	11474	26888.2	31808.2	118.3

1.4 ЭРҮҮЛ МЭНД

Хүснэгт 1.4.1 Аймгийн нэгдсэн эмнэлэгт төрсөн хүүхэд, нас баралт, төрлөөр, оноор

Үзүүлэлт	2017 VIII	2018 VIII	2019 VIII	2020 VIII	2020/2019
Амаржсан эхийн тоо	546	544	507	528	104.1
Амьд төрсөн хүүхэд	553	549	517	527	101.9
Эхийн эндэгдэл	-	-	-	-	-
Амьгүй төрөлт	0.0	4.0	2.0	5.0	-
Гэрийн төрөлт	4.0	2.0	3.0	3.0	-
Нэг хүртэл насандаа эндсэн хүүхэд	5.0	12	10	8.0	80.0
Перинаталь эндэгдэл	4.0	12	9	11.0	122.2
Амьд төрсөн 1000 хүүхэд тутмаас 1 хүртэл насанд эндсэн хүүхэд	9.0	21.9	19.3	15.2	-

Хүснэгт 1.4.2 Аймгийн хэмжээнд гарсан халдварт өвчин, өвчний төрлөөр, оноор

Үзүүлэлт	2017 VIII	2018 VIII	2019 VIII	2020 VIII	2020/2019
Нийт гарсан халдварт өвчин	345	276	265	383	144.5
Гэдэсний халдварт өвчин	5	32	27	29	107.4
Амьсгалын замын халдварт өвчин	192	103	87	84	96.6
Байгалын голомтот халдварт өвчин	13	7	4.0	3.0	75.0
Бэлэгсийн замаар дамжих халдварт өвчин	114	115	119	238	200.0
Арьсны халдварт өвчин	21	18	28	29	103.6

I.5 ГЭМТ ХЭРЭГ

Хүснэгт 1.5.1 Бүртгээгдсэн гэмт хэрэг, сумдаар

Сум	2016 I-VIII	2017 I-VIII	2018 I-VIII	2019 I-VIII	2020 I-VIII	$\frac{2020 \text{ I-VIII}}{2019 \text{ I-VIII}}$ %
Булган	54	59	54	59	48	81.4
Баян-Агт	9	6	10	15	12	80.0
Баяннуур	4	4	6	10	8	80.0
Бугат	11	20	19	28	26	92.9
Бүрэгхангай	7	12	15	17	28	164.7
Гурванбулаг	6	9	8	15	4	26.7
Дашинчилэн	10	5	4	10	10	100.0
Могод	6	5	5	8	5	62.5
Орхон	20	31	14	57	30	52.6
Рашаант	4	12	8	14	13	92.9
Сайхан	11	12	10	8	17	212.5
Сэлэнгэ	4	19	9	18	20	111.1
Тэшиг	6	8	7	6	5	83.3
Хангал	3	16	7	7	19	271.4
Хишиг-Өндөр	6	12	6	23	8	34.8
Хутаг-Өндөр	17	14	23	20	16	80.0
Хялганат	1	6	3	3	12	400.0
Бүгд	179	250	208	318	281	88.4

Хүснэгт 1.5.2 Хулгайн гэмт хэрэг, сумаар, оноор

Сум	2016 I-VIII	2017 I-VIII	2018 I-VIII	2019 I-VIII	2020 I-VIII
Булган	18	28	23	18	10
Баян-Агт	2	3	7	12	4
Баяннуур	2	2	0	3	3
Бугат	6	8	2	7	4
Бүрэгхангай	3	2	6	10	11

Гурванбулаг	1	3	2	9	2
Дашинчилэн	4	1	2	5	7
Могод	3	2	3	4	1
Орхон	11	13	5	40	12
Рашаант	2	3	3	6	6
Сайхан	3	8	6	3	12
Сэлэнгэ	1	5	2	3	7
Тэшиг	1	1	2	1	0
Хангал	0	2	0	2	2
Хишиг-Өндөр	3	3	1	12	1
Хутаг-Өндөр	1	5	6	7	2
Хялганат	2	1	0	0	3
Бүгд	63	90	70	142	87

Хүснэгт 1.5.3 Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

Үзүүлэлт	2016 I-VIII	2017 I-VIII	2018 I-VIII	2019 I-VIII	2020 I-VIII
	сая.төгрөг				
Учирсан хохирол-Бүгд	527	1212.7	429.8	878.9	912.4
Үүнээс:					
Нөхөн төлүүлсэн	527	363.2	163.1	270.9	779.3
Нөхөн төлүүлэлтийн хувь	100	29.9	37.9	30.8	85.4

Хүснэгт 1.5.4 Сумдын хэргийн илрүүлэлт

Сум	Бүртгэгдэх үедээ сэжигтэн этгээд нь тогтоогдоогүй хэрэг		Яллагдагчаар татаж ял сонгосон хэрэг		Хэргийн илрүүлэлтийн хувь	
	2019 I-VIII	2020 I-VIII	2019 I-VIII	2020 I-VIII	2019 I-VIII	2020 I-VIII
Булган	51	196	24	93	47	47
Баян-Агт	11	16	6	10	55	63
Баяннуур	7	3	4	1	57	25
Бугат	23	17	12	12	52	71
Бүрэгхангай	16	25	6	7	38	28
Гурванбулаг	14	4	7	2	50	50
Дашинчилэн	7	6	1	3	14	50
Могод	7	5	3	3	43	60
Орхон	51	20	25	7	49	35
Рашаант	9	10	3	4	33	40
Сайхан	6	13	3	2	50	15
Сэлэнгэ	15	14	7	7	47	50
Тэшиг	7	2	4	0	57	0
Хангал	6	20	3	13	50	65
Хишиг-Өндөр	19	6	13	5	68	83
Хутаг-Өндөр	15	12	6	5	40	42
Хялганат	1	6	0	4	0	67
Бүгд	265	375	127	178	48	47

II.3 ҮНЭ

Хүснэгт II.3.1 Хүнсний нэр төрлийн барааны 7 хоногийн ажиглалт

Барааны нэр төрөл		2019 VIII/28	2020 VIII/27	2019 VIII/28 2020 VIII/27
"Алтан тариа" гурил	дээд савласан	1700	1700	100.0
	I зэрэг, задгай	1350	1400	103.7
Талх "Ундрах" аймгийн үйлдвэр		1200	1200	100.0
Цагаан будаа		2500	2500	100.0
Элсэн чихэр		2000	2000	100.0
Сүү	Задгай	1000	1500	150.0
	"Цэвэр сүү"	3000	3500	116.7
Ургамлын тос, "Кларина"		4100	0	0
Мах	Үхрийн	9000	11000	122.2
	Хонины	8500	10000	117.6
	Адууны	0	8500	0
	Ямааны	0	8000	0
Ногоо	Төмс /монгол/	1200	1300	108.3
	Лууван /монгол/	2500	2000	80.0
	Байцаа /монгол/	1500	1800	120.0
	Сонгино /хятад/	1500	2000	133.3

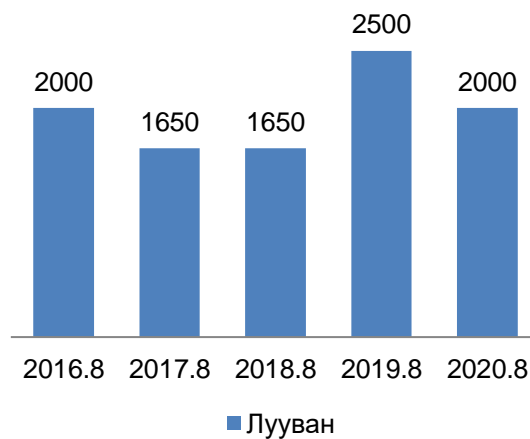
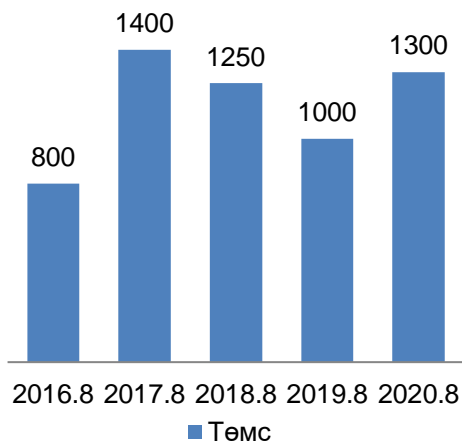
Хүснэгт II.3.2 Хүнсний гол нэр төрлийн барааны ажиглалт

Барааны нэр төрөл		Хэмжих нэгж	2016	2017	2018	2019	2020	2020 VIII 2019 VIII
"Алтан тариа" гурал /задгай/	I зэрэг	кг	1300	1333	1300	1300	1400	107.7
	II зэрэг	кг	1000	1000	1000	1000	1300	130.0
Будаа	Цагаан	кг	2466	2450	2467	2400	2500	104.2
	Шар	кг	1900	1900	1900	3325	4000	120.3
Элсэн чихэр		кг	2100	2467	2100	1900	2000	105.3
Хонины мах	ястай	кг	5500	5000	6000	8000	10000	125.0
	цул	кг	5500	5500	6000	8000	8500	106.3
Үхрийн мах	ястай	кг	6500	6000	7000	9500	11000	115.8
	цул	кг	6500	6500	7000	11000	12000	109.1
Адууны мах		кг	5000	5500	6000	6500	8500	130.8
Ямааны мах		кг	4500	4500	5000	6500	8000	123.1
Сүү	задгай	л	1000	1000	1500	1000	1500	150.0
	"Цэвэр сүү"	л	2566	2633	2567	2817	3500	124.2
Байцаа	монгол	кг	800	1400	1250	2150	800	37.2
Лууван	монгол	кг	2000	1650	1650	2500	2000	80.0
Манжин	монгол	кг	2000	1650	1500	1500	1500	100.0
Төмс	монгол	кг	800	1400	1250	1000	1300	130.0
Сонгино	хятад	кг	1500	1500	1500	1500	1800	120.0
Сармис, булцуу		кг	500	600	400	317	500	157.7
Ургамлын тос		л	3666	4100	3500	3367	3500	104.0
Өндөг		ш	300	333	300	350	350	100.0
Талх "Ундрах" орон нутгийн		ш	1000	1067	1067	1183	1200	101.4

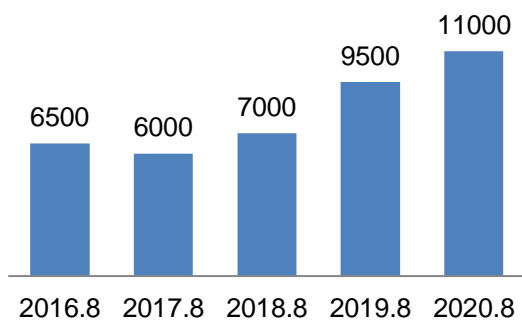
Хүснэгт II.3.3 Нэг литр шатахууны үнэ

ШТС	АИ 95	АИ 92	АИ 80	Дезил түлш	Газ
Шунхлай	-	1470	1390	2100	-
Тэс	-	1470	1400	2100	-
Петровис	2040	1470	1390	2100	-
Газ	-	-	-	-	1200

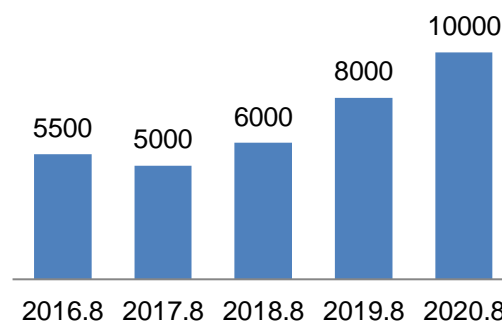
Зураг II.3.1 Нэг кг хүнсний ногооны дундаж үнэ, төгрөгөөр

Зураг II.3.2 Нэг кг үхрийн мах, төгрөг

Зураг II.3.2 Нэг кг хонины мах, төгрөг

II.4

ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮНЭ

Хүснэгт II.4.1 Малын гаралтай бүтээгдэхүүний зах зээлийн дундаж үнэ, төгрөгөөр

Бүтээгдэхүүний нэр	Хэмжих нэгж	2019-VIII	2020-VII	2020-VIII
Цагаан ноолуур	кг	50000	40000	45000
Бор ноолуур	кг	50000	40000	45000
Адууны дэл	ш	-	5000	5000
Адууны сүүл	ш	-	6500	5700

Хүснэгт II.4.2 Адууны үнэ, мян.төгрөг

Сумын нэр	Нас гүйцсэн (4 нас)		Өсвөр нас (2 нас)	
	Соёолон үрээ	Соёолон гүү	Шүдлэн үрээ	Шүдлэн байдас
Булган	-	-	-	-
Баян-Агт	1000	900	500	450
Баяннуур	770	770	470	470
Бугат	1000	850	700	650
Бүрэгхангай	1200	1000	650	650
Гурван булаг	900	700	450	400
Дашинчилэн	750	750	600	600
Могод	900	800	600	600
Орхон	750	700	-	-
Рашаант	850	700	400	400
Сайхан	900	900	500	600
Сэлэнгэ	1000	1000	700	700
Тэшиг	1100	1000	550	500
Хангал	900	850	750	725
Хишиг-өндөр	-	-	-	-
Хутаг-Өндөр	1300	1000	550	550

Хүснэгт II.4.3 Тэмээний үнэ, сумаар, мян.төг

Сумын нэр	Нас гүйцсэн тэмээ (5 нас)		Өсвөр нас (3 нас)	
	Аг	Ингэ	Эр шилбэ	Эм шилбэ
Бүрэгхангай	1500	1300	950	800
Баяннуур	980	735	300	300
Дашинчилэн	600	550	320	320

Хүснэгт II.4.4 Үхрийн үнэ, сумаар, мян.төг

Сумын нэр	Нас гүйцсэн (3 нас)		Өсвөр нас (1 нас)	
	Хязаалан гуна	Хязаалан гунж	Эр бяруу	Эм бяруу
Булган	-	-	-	-
Баян-Агт	1200	1100	400	400
Баяннуур	970	870	430	430
Бугат	1500	1300	500	500
Бүрэгхангай	1400	1100	500	400
Гурван булаг	900	750	300	300
Дашинчилэн	750	750	600	600
Могод	1000	1000	200	200
Орхон	1400	1200	-	-
Рашаант	900	750	250	250
Сайхан	800	800	300	350
Сэлэнгэ	1800	1500	1200	1000
Тэшиг	1800	1000	450	450
Хангал	900	800	475	475
Хишиг-өндөр	-	-	-	-
Хутаг-Өндөр	1300	1000	500	500

Хүснэгт II.4.5 Хонины үнэ, сумаар, мян.төг

Сумын нэр	Нас гүйцсэн		Нас гүйцсэн	
	Эр хонь	Эм хонь	Эр төлөг	Эм төлөг
Булган	150	140	120	110
Баян-Агт	150	100	100	100
Баяннуур	180	150	100	100
Бугат	220	160	130	110
Бүрэгхангай	120	100	80	60
Гурван булаг	160	110	80	80
Дашинчилэн	180	180	150	150
Могод	160	130	100	100
Орхон	180	110	90	80
Рашаант	150	90	80	85
Сайхан	180	130	80	100
Сэлэнгэ	180	150	120	120
Тэшиг	200	160	80	80
Хангал	210	190	120	115
Хишиг-өндөр	-	-	-	-
Хутаг-Өндөр	180	150	90	90

Хүснэгт II.4.6 Ямааны үнэ, сумаар, мян.төг

Сумын нэр	Нас гүйцсэн		Нас гүйцсэн	
	Эр ямаа	Эм ямаа	Эр борлон	Эм борлон
Булган	120	110	100	100
Баян-Агт	120	80	40	40
Баяннуур	150	100	40	40
Бугат	160	130	80	80
Бүрэгхангай	130	90	50	50
Гурван булаг	130	90	40	40
Дашинчилэн	180	180	150	150

Могод	120	100	70	60
Орхон	110	80	40	-
Рашаант	120	80	50	40
Сайхан	150	100	50	60
Сэлэнгэ	130	120	100	100
Төшиг	120	90	50	50
Хангал	130	130	85	85
Хишиг-өндөр	-	-	-	-
Хутаг-Өндөр	120	80	60	60

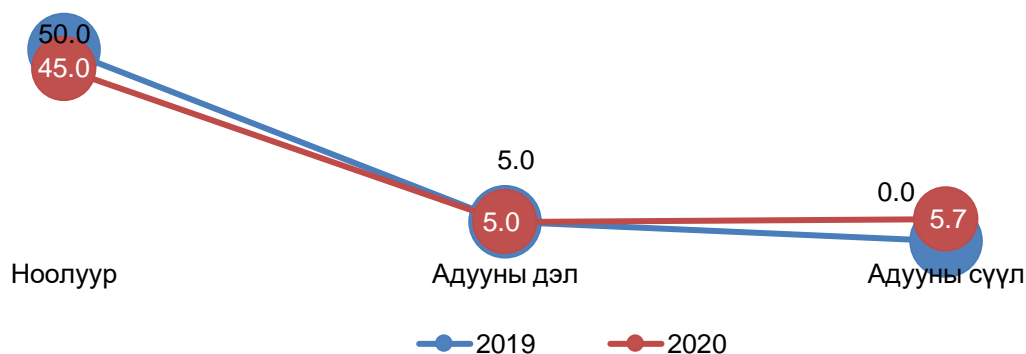
II.5 МАЛЫН ҮНЭ

Хүснэгт II.5.1 Малын зах зээлийн дундаж үнэ, мян.төг

Бүтээгдэхүүний нэр		2019-VIII	Бүтээгдэхүүний нэр		2020-VIII
Буур		875	Буур		840
Нас гүйцсэн	Нас гүйцсэн ат	800	Нас гүйцсэн	Ат (5 нас)	1027
	Нас гүйцсэн ингэ	650		Нас гүйцсэн	Ингэ (5 нас)
Өсвөр	Эр шилбэ	375	Өсвөр	Эр шилбэ (3 нас)	523
	Эм шилбэ	325		Өсвөр	Эм шилбэ (3 нас)
Төл	Эр ботго	175	Төл	Эр ботго	217
	Эм ботго	175		Төл	Эм ботго
Азарга		1075	Азарга		1168
Нас гүйцсэн	Нас гүйцсэн морь	887	Нас гүйцсэн	Соёолон үрээ (4 нас)	951
	Нас гүйцсэн гүү	760		Нас гүйцсэн	Соёолон гүү (4 нас)
Өсвөр	Шүдлэн үрээ	563	Өсвөр	Шүдлэн үрээ (2 нас)	571
	Шүдлэн байдас	568		Өсвөр	Шүдлэн байдас (2 нас)
Төл	Эр унага	206	Төл	Эр унага	236
	Эм унага	206		Төл	Эм унага
Бух		1150	Бух		1225
Нас гүйцсэн	Хязаалан шар	1193	Нас гүйцсэн	Хязаалан гуна (3 нас)	1187

	Хязаалан дөнж	943		Хязаалан гунж (3 нас)	994
Өсвөр	Шүдлэн эр үхэр	711	Өсвөр	Эр бяруу (1 нас)	470
	Шүдлэн гунж	681		Эм бяруу (1 нас)	450
Төл	Эр тугал	213	Төл	Эр тугал	203
	Эм тугал	213		Эм тугал	196
Хуц		160	Хуц		184
Нас гүйцсэн	Эр хонь	178	Нас гүйцсэн	Эр хонь	173
	Эм хонь	128		Эм хонь	137
Өсвөр	Эр төлөг	94	Өсвөр	Эр төлөг	101
	Эм төлөг	90		Эм төлөг	987
Төл	Эр хурга	43	Төл	Эр хурга	43
	Эм хурга	43		Эм хурга	43
Ухна		133	Ухна		155
Нас гүйцсэн	Эр ямаа	121	Нас гүйцсэн	Эр ямаа	133
	Эм ямаа	91		Эм ямаа	104
Өсвөр	Эр борлон	56	Өсвөр	Эр борлон	68
	Эм борлон	54		Эм борлон	68
Төл	Эр ишиг	26	Төл	Эр ишиг	30
	Эм ишиг	26		Эм ишиг	30

Малын гаралтай бүтээгдэхүүний дундаж үнэ

II.7 МАЛ АЖ АХУЙ
2019 оны жилийн эцсийн малын тоо

Сумын нэр	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа	бодод шилжүүлснээр	хонин толгойд шилжүүлснээр
		толгой.мал						
Булган	69582	0	6700	7042	31272	24568	22025	142535
Баян-Агт	321694	40	21434	23504	167619	109097	86572	557068
Баяннуур	137019	324	7390	9933	67839	51533	35557	227167
Бугат	111463	0	10566	16388	49105	35404	39564	253259
Бүрэгхангай	321449	142	19958	21127	170662	109560	83437	536444
Гурванбулаг	326638	184	18909	10773	180874	115898	74591	483103
Дашинчилэн	261860	108	15147	14359	145259	86987	64751	416270
Могод	329596	71	26602	15677	208366	78880	86973	559989
Орхон	327477	50	28861	26580	156622	115364	96040	622207
Рашаант	198039	420	12495	8960	108273	67891	48617	312700
Сайхан	373702	73	41202	19297	229108	84022	109296	709289
Сэлэнгэ	100354	0	8945	22630	40734	28045	41870	264370
Тэшиг	90123	0	9118	22113	32630	26262	39952	252770
Хангал	93547	7	7202	19026	35365	31947	36126	228722
Хишиг-Өндөр	245457	0	16970	9856	136332	82299	59835	388327
Хутаг-Өндөр	333704	33	20521	35126	163774	114250	97273	621167
Дүн	3641704	1452	272020	282391	1923834	1162007	1022479	6575386

Хүснэгт II.7.1 Мал төллөлт, эх малын төрлөөр

Эх малын төрөл	Төллөсөн хээлтэгч, толгой			Төллөлтийн хувь		
	2018 I-VIII	2019 I-VIII	2020 I-VIII	2018 I-VIII	2019 I-VIII	2020 I-VIII
Бүгд	1034411	1287393	1243509	74.1	81.7	75.3
Гүү	41700	66394	57559	45.7	72.3	58.7
Үнээ	63131	74689	81158	56.8	70.3	69.8
Ингэ	193	284	191	39.1	58.2	36.9
Эм хонь	612422	740886	722218	72.3	84.1	79.7
Эм ямаа	316965	405140	382383	67.2	81.4	72.1

Хүснэгт II.7.2 Бойжуулсан төл, төрлөөр

Төлийн төрөл	Бойжуулсан төл, толгой			Бойжуулалтын хувь		
	2018 I-VIII	2019 I-VIII	2020 I-VIII	2018 I-VIII	2019 I-VIII	2020 I-VIII
Бүгд	1005002	1273301	1160376	97.2	98.9	93.3
Гүү	40993	65906	55645	98.3	99.3	96.7
Үнээ	62257	74306	79570	98.6	99.5	98.0
Ингэ	191	283	189	99.0	99.6	99.0
Эм хонь	596260	734390	667739	97.4	99.1	92.4
Эм ямаа	305301	398416	357233	96.3	98.3	93.4

Хүснэгт II.7.3 Мал төллөлт, сумаар, төллөлтийн хувь

Сумын нэр	Төллөсөн хээлтэгч						Төллөлтийн хувь					
	Бүгд	Гүү	Үнээ	Ингэ	Эм хонь	Эм ямаа	Бүгд	Гүү	Үнээ	Ингэ	Эм хонь	Эм ямаа
Булган	21055	1012	1773	0	11150	7120	62.9	38.7	57.3	0.0	71.5	58.4
Баян-Агт	90404	3387	4856	4	63811	18346	60.7	41.8	50.2	20.0	79.3	36.3
Баяннуур	57468	2104	3770	62	30317	21215	88.6	76.2	88.4	43.4	91.8	85.9
Бугат	37417	2658	4986	0	19042	10731	71.6	74.0	71.8	0.0	77.1	63.1
Бүрэгхангай	116617	5357	6633	22	65300	39305	82.4	79.8	79.1	43.1	83.7	81.3
Гурван булаг	129109	5334	3410	30	74397	45938	92.0	81.1	81.2	40.0	93.8	91.6
Дашинчилэн	115844	5064	5474	22	67458	37826	97.7	95.9	95.1	64.7	98.4	97.3
Могод	116168	6448	4953	6	82847	21914	77.9	65.0	76.9	22.2	84.3	63.7
Орхон	114778	3878	6004	4	58196	46696	74.8	35.9	53.5	25.0	75.8	85.3
Рашаант	61742	2237	1900	31	37608	19966	70.4	53.4	53.2	30.1	76.5	65.0
Сайхан	76374	5195	2904	3	55354	12918	47.1	33.2	38.4	9.1	54.0	35.6
Сэлэнгэ	26543	1384	6956	0	10994	7209	54.2	42.3	68.7	0.0	51.1	51.3
Тэшиг	29892	2156	6704	0	13198	7834	73.4	71.9	74.4	0.0	84.4	60.0
Хангал	37653	1696	6707	0	15093	14157	89.2	70.4	83.0	0.0	89.8	94.9
Хишиг-өндөр	100730	4611	3655	0	61801	30663	85.5	70.6	82.9	0.0	89.3	81.4
Хутаг-Өндөр	111715	5038	10473	7	55652	40545	74.9	75.9	77.5	53.9	72.6	77.4
Бүгд	1243509	57559	81158	191	722218	382383	75.3	58.7	69.8	36.9	79.7	72.1

Хүснэгт II.7.4 Бойжсон төл, сумаар

Сум	Бойжсон төл, толгой					
	Бүгд	Унага	Тугал	Ботго	Хурга	Ишиг
Булган	20353	1007	1754	0	10877	6715
Баян-Агт	54268	3383	4809	4	35149	10923
Баяннуур	56891	2079	3724	62	30107	20919
Бугат	36872	2650	4986	0	18815	10421
Бүрэгхангай	114346	5345	6616	22	64354	38009
Гурван булаг	121234	4692	3054	30	69903	43555
Дашинчилэн	114609	4966	5393	22	66932	37296
Могод	108684	6099	4651	6	77310	20618
Орхон	111535	3851	5947	2	56867	44868
Рашаант	59681	2111	1748	31	36737	19054
Сайхан	65203	4902	2767	3	47972	9559
Сэлэнгэ	26509	1384	6956	0	10971	7198
Тэшиг	29285	2093	6613	0	12953	7626
Хангал	37643	1694	6707	0	15089	14153
Хишиг-өндөр	95542	4514	3533	0	60023	27472
Хутаг-Өндөр	107721	4875	10312	7	53680	38847
Бүгд	1160376	55645	79570	189	667739	357233

Хүснэгт II.7.5 Гарсан төл, сумаар

Сум	Гарсан төл, толгой					
	Бүгд	Унага	Тугал	Ботго	Хурга	Ишиг
Булган	21055	1012	1773	0	11150	7120
Баян-Агт	90404	3387	4856	4	63811	18346
Баяннуур	57972	2104	3770	62	30531	21505
Бугат	37417	2658	4986	0	19042	10731
Бүрэгхангай	116617	5357	6633	22	65300	39305
Гурван булаг	129109	5334	3410	30	74397	45938

Дашинчилэн	115844	5064	5474	22	67458	37826
Могод	116168	6448	4953	6	82847	21914
Орхон	114778	3878	6004	4	58196	46696
Рашаант	61742	2237	1900	31	37608	19966
Сайхан	76376	5195	2904	3	55356	12918
Сэлэнгэ	26543	1384	6956	0	10994	7209
Тэшиг	29903	2156	6704	0	13204	7839
Хангал	37653	1696	6707	0	15093	14157
Хишиг-өндөр	100730	4611	3655	0	61801	30663
Хутаг-Өндөр	111715	5038	10473	7	55652	40545
Бүгд	1244026	57559	81158	191	722440	382678

Хүснэгт II.7.6 Хорогдсон төл, сумаар

Сум	Хорогдсон төл, толгой					
	Бүгд	Унага	Тугал	Ботго	Хурга	Ишиг
Булган	702	5	19	0	273	405
Баян-Агт	36136	4	47	0	28662	7423
Баяннуур	1081	25	46	0	424	586
Бугат	545	8	0	0	227	310
Бүрэгхангай	2271	12	17	0	946	1296
Гурван булаг	7875	642	356	0	4494	2383
Дашинчилэн	1235	98	81	0	526	530
Могод	7484	349	302	0	5537	1296
Орхон	3243	27	57	2	1329	1828
Рашаант	2061	126	152	0	871	912
Сайхан	11173	293	137	0	7384	3359
Сэлэнгэ	34	0	0	0	23	11
Тэшиг	618	63	91	0	251	213
Хангал	10	2	0	0	4	4
Хишиг-өндөр	5188	97	122	0	1778	3191
Хутаг-Өндөр	3994	163	161	0	1972	1698
Бүгд	83650	1914	1588	2	54701	25445

Хүснэгт II.7.7 Зүй бусаар хорогдсон том мал, төрлөөр

Малын төрөл	Хорогдсон том мал, толгой			Оны эхний малд том малын хорогдлын эзлэх хувь		
	2018 I-VIII	2019 I-VIII	2020 I-VIII	2018 I-VIII	2019 I-VIII	2020 I-VIII
Бүгд	104300	20425	133254	3.10	0.62	3.66
Адуу	15683	1253	10828	5.99	0.51	3.98
Үхэр	22290	1416	9958	7.85	0.55	3.53
Тэмээ	12	2	2	0.88	0.15	0.14
Хонь	38166	11010	79889	2.13	0.62	4.15
Ямаа	28149	6744	32577	2.76	0.66	2.80

Хүснэгт II.7.8 Зүй бусаар хорогдсон том мал, сумаар

Сум	Хорогдсон том мал						Оны эхний малд эзлэх хувь					
	Бүгд	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа	Бүгд	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа
Булган	1069	27	165	0	528	349	1.5	0.4	2.3	0.0	1.7	1.4
Баян-Агт	38015	1570	2554	0	22698	11193	11.8	7.3	10.9	0.0	13.5	10.3
Баяннуур	377	37	49	0	140	151	0.3	0.5	0.5	0.0	0.2	0.3
Бугат	1182	201	224	0	419	338	1.1	1.9	1.4	0.0	0.9	1.0
Бүрэгхангай	1153	82	126	0	451	494	0.4	0.4	0.6	0.0	0.3	0.5
Гурван булаг	2720	230	207	0	1110	1173	0.8	1.2	1.9	0.0	0.6	1.0
Дашинчилэн	2122	289	365	0	816	652	0.8	1.9	2.5	0.0	0.6	0.8
Могод	8790	1264	591	0	5052	1883	2.7	4.8	3.8	0.0	2.4	2.4
Орхон	6220	539	831	2	3087	1761	1.9	1.9	3.1	4.0	2.0	1.5
Рашаант	6645	597	675	0	3137	2236	3.4	4.8	7.5	0.0	2.9	3.3
Сайхан	53080	5099	2580	0	37065	8336	14.2	12.4	13.4	0.0	16.2	9.9
Сэлэнгэ	111	10	24	0	48	29	0.1	0.1	0.1	0.0	0.1	0.1
Тэшиг	402	52	95	0	126	129	0.5	0.6	0.4	0.0	0.4	0.5
Хангал	100	2	39	0	32	27	0.1	0.0	0.2	0.0	0.1	0.1
Хишиг-өндөр	5754	580	910	0	2370	1894	2.3	3.4	9.2	0.0	1.7	2.3
Хутаг-Өндөр	5514	249	523	0	2810	1932	1.7	1.2	1.5	0.0	1.7	1.7
Бүгд	133254	10828	9958	2	79889	32577	3.7	4.0	3.5	0.1	4.2	2.8

Хүснэгт II.7.9 Хорогдсон хээлтэгч, сумаар

Сум	Хорогдсон хээлтэгч						Зүй бусаар хорогдсон малд хорогдсон хээлтэгч малын эзлэх хувь					
	Бүгд	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа	Бүгд	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа
Булган	18	0	12	0	6	0	2	0	7	0	1	0
Баян-Агт	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Баяннуур	112	10	14	0	36	52	29.7	27	29	0	25.7	34.4
Бугат	434	79	103	0	116	136	37	39	46	0	28	40
Бүрэгхангай	442	22	37	0	165	218	38.3	27	29	0	36.6	44.1
Гурван булаг	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Дашинчилэн	97	19	16	0	39	23	5	7	4	0	5	4
Могод	2765	281	130	0	1865	489	32	22	22	0	37	26
Орхон	2027	138	331	0	917	641	32.6	26	39.8	0.0	29.7	36.4
Рашаант	2218	223	281	0	933	781	33	37	42	0	30	35
Сайхан	15548	1570	791	0	11288	1899	29	31	31	0	31	23
Сэлэнгэ	26	2	7	0	12	5	23	20	29	0	25	17
Тэшиг	120	10	30	0	36	44	29.9	19.2	31.6	0	28.6	34.1
Хангал	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Хишиг-өндөр	767	57	90	0	330	290	13	10	10	0	14	15
Хутаг-Өндөр	1667	54	234	0	901	478	30.2	22	44.7	0	32	25
Бүгд	26241	2465	2076	0	16644	5056	19.7	22.8	20.8	0	20.8	15.5

Хүснэгт II.7.10 Хорогдсон хээлтүүлэгч, сумаар, төрлөөр

Сум	Хорогдсон хээлтүүлэгч						Зүй бусаар хорогдсон малд хорогдсон хээлтүүлэгч малын эзлэх хувь					
	Бүгд	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа	Бүгд	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа
Булган	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Баян-Агт	335	0	0	0	202	133	0.88	0	0	0	0.89	1.19
Баяннуур	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Бугат	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Бүрэгхангай	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Гурван булаг	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Дашинчилэн	18	0	0	0	12	6	0.85	0	0	0	1.47	0.92
Могод	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Орхон	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Рашаант	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Сайхан	73	4	3	0	41	25	0.14	0.08	0.12	0	0.11	0.3
Сэлэнгэ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Тэшиг	2	0	0	0	1	1	0.5	0	0	0	0.79	0.78
Хангал	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Хишиг-өндөр	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Хутаг-Өндөр	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Бүгд	428	4	3	0	256	165	0.3	0.0	0.0	0.0	0.3	0.5

Хүснэгт II.7.11 Хорогдсон таваарын мал, сумаар, төрлөөр

Сум	Хорогдсон таваарын мал						Зүй бусаар хорогдсон малд хорогдсон таваарын малын эзлэх хувь					
	Бүгд	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа	Бүгд	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа
Булган	1051	27	153	0	522	349	98	100	93	0	99	100
Баян-Агт	37680	1570	2554	0	22496	11060	99	100	100	0	99	99
Баяннуур	265	27	35	0	104	99	70.3	73	71	0	74.3	65.6
Бугат	748	122	121	0	303	202	63	61	54	0	72	60
Бүрэгхангай	711	60	89	0	286	276	61.7	73	71	0	63.4	55.9
Гурван булаг	2720	230	207	0	1110	1173	100	100	100	0	100	100
Дашинчилэн	2007	270	349	0	765	623	95	93	96	0	94	96
Могод	6025	983	461	0	3187	1394	69	78	78	0	63	74
Орхон	4193	401	500	2	2170	1120	67.4	74	60.2	100.0	70.3	63.6
Рашаант	4427	374	394	0	2204	1455	67	63	58	0	70	65
Сайхан	37459	3525	1786	0	25736	6412	71	69	69	0	69	77
Сэлэнгэ	85	8	17	0	36	24	77	80	71	0	75	83

Тэшиг	280	42	65	0	89	84	69.7	80.8	68.4	0	70.6	65.1
Хангал	100	2	39	0	32	27	100	100	100	0	100	100
Хишиг-өндөр	4987	523	820	0	2040	1604	87	90	90	0	86	85
Хутаг-Өндөр	3847	195	289	0	1909	1454	69.8	78	55.3	0	68	75
Бүгд	106585	8359	7879	2	62989	27356	80.0	77.2	79.1	0.0	78.8	84.0

Хүснэгт II.7.12 Аюулт үзэгдлээр хорогдсон мал, сумаар, төрлөөр

Сум	Аюулт үзэгдлээр /гэнэтийн аюулаар/						Зүй бусаар хорогдсон малд аюулт үзэгдлээр хорогдсон малын эзлэх хувь					
	Бүгд	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа	Бүгд	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа
Булган	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Баян-Агт	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Баяннуур	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Бугат	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Бүрэгхангай	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Гурван булаг	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Дашинчилэн	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Могод	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Орхон	4798	336	559	2	2659	1242	83.91	75.51	82.33	100	88.75	77.82
Рашаант	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Сайхан	10008	832	762	0	6651	1763	18.95	16.37	29.63	0	18.02	21.38
Сэлэнгэ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Тэшиг	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Хангал	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Хишиг-өндөр	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Хутаг-Өндөр	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Бүгд	14806	1168	1321	2	9310	3005	12.0	11.8	15.5	0.0	12.4	10.1

Хүснэгт II.7.13 Өвчнөөр хорогдсон том мал, сумаар

Сум	Өвчнөөр хорогдсон том мал						Зүй бусаар хорогдсон малд өвчнөөр хорогдсон малын эзлэх хувь					
	Бүгд	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа	Бүгд	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа
Булган	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Баян-Агт	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Баяннуур	10	1	2	0	3	4	2.65	2.7	4.08	0	2.14	2.65
Бугат	14	0	0	0	12	2	1.18	0	0	0	2.86	0.59
Бүрэгхангай	25	1	1	0	13	10	2.17	1.22	0.79	0	2.88	2.02
Гурван булаг	13	1	4	0	7	1	0.53	0.62	3.01	0	0.68	0.09
Дашинчилэн	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Могод	68	0	0	0	63	5	0.81	0	0	0	1.3	0.27
Орхон	12	0	9	0	3	0	0.21	0	1.33	0	0.1	0
Рашаант	11	2	1	0	2	6	0.3	0.71	0.32	0	0.12	0.46
Сайхан	224	0	4	0	220	0	0.42	0	0.16	0	0.6	0
Сэлэнгэ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Тэшиг	21	4	5	0	1	11	7.02	9.09	5.56	0	1.27	12.8
Хангал	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Хишиг-өндөр	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Хутаг-Өндөр	397	0	4	0	364	29	7.29	0	0.76	0	13.1	1.52
Бүгд	795	9	30	0	688	68	0.6	0.1	0.4	0.0	0.9	0.2

Хүснэгт II.7.14 Зэрлэг амьтанд бариулсан, бусад хорогдол, сумаар, төрлөөр

Сум	Зэрлэг амьтанд бариулсан хорогдол /Чоно, баавгай, ирвэс .../						Бусад хорогдол					
	Бүгд	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа	Бүгд	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа
Булган	2	0	2	0	0	0	1067	27	163	0	528	349
Баян-Агт	0	0	0	0	0	0	38015	1570	2554	0	22698	11193
Баяннуур	26	1	1	0	15	9	341	35	46	0	122	138
Бугат	378	134	84	0	67	93	790	67	140	0	340	243
Бүрэгхангай	242	21	36	0	73	112	886	60	89	0	365	372
Гурван булаг	0	0	0	0	0	0	2707	229	203	0	1103	1172
Дашинчилэн	0	0	0	0	0	0	2122	289	365	0	816	652
Могод	3	3	0	0	0	0	8719	1261	591	0	4989	1878

Орхон	7	4	3	0	0	0	1403	199	260	0	425	519
Рашаант	0	0	0	0	0	0	6634	595	674	0	3135	2230
Сайхан	174	73	26	0	44	31	42664	4194	1788	0	30140	6542
Сэлэнгэ	0	0	0	0	0	0	111	10	24	0	48	29
Тэшиг	148	24	47	0	45	32	233	24	43	0	80	86
Хангал	28	1	11	0	6	10	72	1	28	0	26	17
Хишиг-өндөр	0	0	0	0	0	0	5754	580	910	0	2370	1894
Хутаг-Өндөр	75	41	12	0	8	14	5042	208	507	0	2438	1889
Бүгд	1083	302	222	0	258	301	116560	9349	8385	0	69623	29203

Хүснэгт II.8.1 Тариалсан талбай, үр тариа, га

Сумын нэр	Үр тариа	үүнээс:					
		Буудай	Арвай	Овьёос	Хөх тариа	Бог будаа	Гурвалжин будаа
Булган	-	-	-	-	-	-	-
Баян-Агт	1826	1826	-	-	-	-	-
Баяннуур	30	30	-	-	-	-	-
Бугат	1180	1131	-	49	-	-	-
Бүрэгхангай	2320	2265	5	50	-	-	-
Гурван булаг	-	-	-	-	-	-	-
Дашинчилэн	606	570	-	36	-	-	-
Могод	-	-	-	-	-	-	-
Орхон	2085.5	2046.5	-	14	25	-	-
Рашаант	4435	4435	-	-	-	-	-
Сайхан	-	-	-	-	-	-	-
Сэлэнгэ	6384	6066	28	221	34	20	15
Тэшиг	5672	5652	-	20	-	-	-
Хангал	1620	1485	28	98	7	2	-
Хишиг-өндөр	947	942	-	5	-	-	-
Хутаг-Өндөр	11231	10956	152	123	-	-	-
Бүгд	38336.5	37404.5	213	616	66	22	15

Хүснэгт II.8.2 Тариалсан талбай, төмс, тэжээлийн ургамал, техникийн ургамал, га

Сумын нэр	Төмс	Таримал тэжээлийн ургамал	Техникийн ургамал	Эмийн ургамал
Булган	38.884	-	-	-
Баян-Агт	18	25	300	-
Баяннуур	1.134	50	-	-
Бугат	103	242	-	-
Бүрэгхангай	8.38	115	355	-
Гурван булаг	7.38	260	-	-
Дашинчилэн	14.2	385	406	16
Могод	4.2	-	-	-
Орхон	21.6	157	80	-
Рашаант	5.2	1206	1525	-
Сайхан	1.3	-	-	-
Сэлэнгэ	56.36	486	291	-
Тэшиг	23	0	716	-
Хангал	50	72	20	-
Хишиг-өндөр	0.576	-	-	-
Хутаг-Өндөр	198.972	1034	1295	-
Бүгд	552.186	4032	4988	16

Хүснэгт II.8.3 Тариалсан талбай, хүнсний ногоо, га

Сумын нэр	Хүнсний ногоо	үүнээс:					
		Байцаа	Лууван	Шар манжин	Хүрэн манжин	Сонгино	Сармис
Булган	15.8579	5.0015	3.7907	1.2379	1.7424	2.1	0.3
Баян-Агт	1.9408	0.82	0.1	0.022	0.05	0.8	0.02
Баяннуур	9.155	0.6	1.87	0.52	-	0.4	-
Бугат	4.645	0.71	1.13	0.025	0.73	1.53	-
Бүрэгхангай	6.1	1	1	1	1	1	-
Гурван булаг	1.024	0.07	0.324	0.28	-	0.32	0.03
Дашинчилэн	8.6	0.3	3	2	0.1	1.6	0.1
Могод	1.81	0.5	0.3	0.3	0.3	0.4	-
Орхон	35.415	0.33	14.725	12.58	2.73	4.59	0.02
Рашаант	2.5	0.53	0.4	0.449	0.412	0.441	0.2
Сайхан	0.0104	-	-	-	-	-	-
Сэлэнгэ	38.634	15.38	4.91	5.4	1.61	9.7	0.62

Тэшиг	3	0.54	0.56	0.74	0.49	0.62	-
Хангал	21.7	2.1	1.6	2.7	0.5	5.9	-
Хишиг-өндөр	1.838	0.072	0.172	0.192	0.114	0.444	0.02
Хутаг-Өндөр	35.97	4.4	11.73	4.44	2.19	6.08	-
Бүгд	188.2001	32.3535	45.6117	31.8859	11.9684	35.925	1.31

Хүснэгт II.8.4 Тариалсан талбай, хүнсний ногоо, га

Үргэлжлэл

Сумын нэр	үүнээс:					
	Өргөст хэмх (урт)	Өргөст хэмх (давжаа)	Улаан лооль	Тарвас	Хулуу	Чинжүү
Булган	0.2	1.13	0.244	-	-	0.0014
Баян-Агт	0.02	0.025	0.025	0.02	0.02	0.01
Баяннуур	2.13	-	1.7	0.25	-	1.685
Бугат	0.18	-	0.18	-	-	0.12
Бүрэгхангай	0.5	-	0.6	-	-	-
Гурван булаг	-	-	-	-	-	-
Дашинчилэн	0.4	0.1	0.2	0.1	0.2	0.3
Могод	0.004	-	0.003	-	-	0.003
Орхон	0.02	0.013	0.009	-	-	0.024
Рашаант	0.028	-	0.015	0.009	-	0.006
Сайхан	0.003	-	0.005	-	-	0.002
Сэлэнгэ	0.432	-	0.252	0.15	0.12	0.06
Тэшиг	-	-	-	-	-	-
Хангал	2.88	0.57	2.34	0.6	0.6	0.71
Хишиг-өндөр	-	0.091	0.032	-	-	0.401
Хутаг-Өндөр	4.608	0.002	1.55	0.06	0.12	0.76
Бүгд	11.405	1.931	7.155	1.189	1.06	4.0824

Хүснэгт II.8.5 Тариалсан талбай, хүнсний ногоо, га

үргэлжлэл

Сумын нэр	үүнээс:							Цэцэг
	Цэцэгт байцаа	Брокколи	Салатны навч /шанцай/	Бууцай	Юуцай /хятад байцаа/	Хаш	Бусад	
Булган	-	-	-	-	-	0.01	0.1	-
Баян-Агт	0.003	0.001	0.002	0.001	-	-	0.0018	-
Баяннуур	-	-	-	-	-	-	-	-

Бугат	-	-	0.04	-	-	-	-	-
Бүрэгхангай	-	-	-	-	-	-	-	-
Гурван булаг	-	-	-	-	-	-	-	-
Дашинчилэн	-	0.01	0.01	0.01	0.01	-	0.16	-
Могод	-	-	-	-	-	-	-	-
Орхон	-	0.004	-	-	-	-	0.37	-
Рашаант	-	-	0.002	0.002	0.002	-	0.004	-
Сайхан	-	-	-	-	-	-	0.0004	0.0005
Сэлэнгэ	-	-	-	-	-	-	-	-
Тэшиг	-	-	-	-	-	-	0.05	-
Хангал	1	-	0.2	-	-	-	-	-
Хишиг-өндөр	-	-	-	-	-	-	0.3	-
Хутаг-Өндөр	-	-	-	-	-	-	0.03	-
Бүгд	1.003	0.015	0.254	0.013	0.012	0.01	1.0162	-

Хүснэгт II.8.6 Хураасан ургац, төрлөөр, тн

Сумын нэр	Төмс	Хүнсний ногоо	Тэжээлийн ургамал	Бэлтгэсэн хадлан	Гар тэжээл
Булган	7	11.45	-	-	-
Баян-Агт	-	-	-	-	-
Баяннуур	-	-	-	-	-
Бугат	-	-	-	-	-
Бүрэгхангай	-	-	-	-	-
Гурван булаг	-	-	4	73	38
Дашинчилэн	-	-	-	-	-
Могод	-	-	-	-	-
Орхон	-	0.15	-	-	-
Рашаант	-	-	-	-	-
Сайхан	-	-	-	-	-
Сэлэнгэ	-	-	-	-	-
Тэшиг	-	3.75	-	-	-
Хангал	97	9.82	-	-	-
Хишиг-өндөр	-	-	-	-	-
Хутаг-Өндөр	-	86.91	-	-	-
Бүгд	104	112.08	4	73	38

Статистикийн мэдээллийг хэрхэн авах вэ?

www.1212.mn Статистикийн мэдээллийн нэгдсэн сан
bulgan.nso.mn Хэлтсийн вэб сайт

Ухаалаг гар утас, таблет ашиглан статистикийн мэдээлэл авах ezStat аппликейшн

Статистикийн хэвлэл бүтээгдэхүүнийг унших Монстат аппликейшн

www.nso.mn сайтад бүртгүүлснээр цахим шуудангаар тогтмол авч болно.

www.facebook.com/pages/ Статистик-Мэдээлэл
[www.facebook.com/pages/Булган аймгийн засаг даргын дэргэдэх статистикийн хэлтэс](http://www.facebook.com/pages/Булган_аймгийн_засаг_даргын_дэргэдэх_статистикийн_хэлтэс)

www.twitter.com/statistic_mn

1900-1212
1 минут = 200 төгрөг

70342766

СЭВЭСЭМЭЙН ХИШГЭЭНИЙН ХЭЛТЭС ОН
WWW.1212.MN

Хаяг:
Монгол улс, Булган аймаг, Булган сум,
Засаг даргын тамгын газар, 105, 106 тоот
Статистикийн хэлтэс
Утас:
70342766
И-мэйл:
bulgan@nso.mn
вэб:
www.bulgan.nso.mn

Address
Statistics office, №105, 106
Governers office Bulgan sum,
Bulgan aimag, Mongolia
Phone:
70342766
E-mail:
bulgan@nso.mn
Web:
www.bulgan.nso.mn